

Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee
Stenbocki maja Rahukohtu 3
15161, Tallinn

Teie 12.03.2026 nr RIIGIKOGU/26-0312/-
2T

Meie 30.03.2026 nr 2-3/913-2

Liiklusseaduse muutmise seaduse eelnõu 840 SE vastuskiri

Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud liiklusseaduse muutmise seaduse eelnõu (840 SE) eesmärk on anda kohalikele omavalitsustele täiendavad võimalused reguleerida kergliikurite, pisimopeedide ja jalgrataste renditeenust, sealhulgas kehtestada sõidukite arvu piiranguid ning kehtestada ettevõtjatele täiendavad kohustused seoses kasutajate vanuse ja juhtimisõiguse kontrollimise ning kiivri pakkumisega.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium toetab meetmeid, mis aitavad suurendada liiklusohutust ja parandada avaliku ruumi kasutust. Samas peame oluliseks, et kavandatavad muudatused oleksid põhjendatud, proportsionaalsed ning ei tooks ettevõtjatele kaasa põhjendamatu halduskoormust.

- 1. Kohaliku omavalitsuse territooriumil kergliikuritele, pisimopeedidele ja jalgratastele piirarvu seadmine piirab ettevõtlusvabadust ning leiame, et kehtiv liiklusseadusest tulenev regulatsioon annab kohalikule omavalitsusele piisavad võimalused sõidukitele piirangute seadmiseks.**

Liiklusseaduse 09.07.2024 jõustunud redaktsiooniga anti kohalikele omavalitsustele võimalus seada sõiduki kasutamisele geograafilisi, ajalisi, sõidukiiruse ja parkimise piiranguid¹. Eelnimetatud piirangute kaudu on võimalik reguleerida kergliikurite, pisimopeedide ja jalgrataste hulka, nt parkimisele kehtestatud regulatsiooni abil. Kuivõrd tegemist on 09.07.2024 jõustunud redaktsiooniga, siis on tõenäoline, et antud muudatusest tekkinud võimalused ei ole veel täielikul määral kasutust leidnud ning olukord vastavalt sellele paraneb.

- 2. Andes kohalikule omavalitsusele õiguse määrata maksimaalne sõidukite arv, mida ettevõtte võib kohaliku omavalitsuse territooriumil kasutada, piiratakse olulisel määral ettevõtlusvabadust.**

¹ Liiklusseadus § 190¹⁴ lg 1 p 1-4 sätestavad, et kohaliku omavalitsuse üksus võib ettevõtja kergliikuri, pisimopeedi või jalgratta rendile või üürile andmise majandustegevusele määрусega kehtestada p 1 rendile või üürile antava sõiduki tehnilised nõuded, mille abil on võimalik seada sõiduki kasutamisele geograafilisi, ajalisi, sõidukiiruse ja parkimise piiranguid; (p 2) piirkonnad, kus ettevõtja peab sõiduki tehnilisi funktsioone kasutades piirama sõiduki parkimise võimalusi; (p 3) piirkonnad, kus, ning päevad ja kellaajad, mil ettevõtja peab sõiduki tehnilisi funktsioone kasutades piirama sõiduki kiirust; (p 4) nõuded parkimiskohtade kasutamisele.

Pole selge, mille alusel määratakse ettevõtetele maksimaalne sõiduvahendite arv. Kui omavalitsus seab ülempiiriks näiteks 100 sõidukit, jääb lahtiseks, kuidas see ettevõtete vahel jaotatakse ning mis juhtub, kui turule lisandub uusi teenusepakkujaid. Kas see tähendab, et olemasolevate ettevõtete lubatud sõidukite arvu vähendatakse? See võib põhjustada ettevõtjatele kulusid, kui investeeringud sõiduvahendite soetamiseks on juba tehtud. Samuti ei pruugi ühtlane jaotamine arvestada ettevõtete erinevat suurust ja võimekust, mis võib viia ebaõiglase konkurentsiolukorraneni. Ilma seniste piiranguteta on ettevõtted investeerinud sõidukitesse vastavalt nõudlusele ja oma teenusevõimekusele, lootes nende abil kasumit teenida. Kui kehtestatakse sõidukite arvule piirangud, võib see takistada olemasolevate sõidukite kasutamist, tuues kaasa lisakulusid hoiustamise, ümberpaigutamise või muude tegevuste näol. See seab ohtu ettevõtete õigustatud ootused ja tehtud investeeringute tasuvuse.

3. Vanuse ja juhtimisõiguse kontroll paneb ettevõtjatele täiendavaid kohustusi ning piirab olulisel määral ettevõtlusvabadust.

Vanuse ja juhtimisõiguse kontroll võib olla vajalik, et vältida alaealiste ja juhtimisõiguseta isikute renditavate või üürtavate kergliikurite, pisimopeedide ja jalgrataste kasutamise võimalust. Ettevõtted on tõenäoliselt ise huvitatud, et nende teenuseid kasutaksid vaid sobiliku vanuse ja õigustega isikud. Samas ei ole eelnõu seletuskirjas hinnatud muudatuse mõjusid ettevõtjatele. Pole teada, milliseid kulusi ettevõtjad peavad kandma uute lahenduste sisseviimisel. Põhiseaduse § 31 annab õiguse kodanikele tegelda ettevõtlusega ning jätab seadusandjale võimaluse reguleerida ettevõtlusvabaduse kasutamise tingimusi ja seada sellele piiranguid. Ettevõtlusvabaduse piiramine saab toimuda üksnes avalikust huvist, peab olema kaalukas ja õiguspärane. Mida intensiivsem on ettevõtlusvabadusse sekkumine, seda mõjuvamad peavad olema sekkumist õigustavad põhjused. Ettevõtlusvabaduse kaitseala on riivatud juba siis, kui avalik võim mõjutab seda vabadust ebasoodsalt, näiteks halvendatakse varem kehtinud õigusraamistikku².

Oluline on säilitada sõiduvahendite algne eesmärk – pakkuda kiiret ja soodsat liikumisvõimalust.

4. Kiivri kasutamise nõude täitmise kohustus seisneb ettevõtja tegevuses, millega ettevõtjad peavad tagama võimaluse, et teatud kasutajad saavad nende käest kiivrit laenutada.

Käesoleval hetkel kehtivas liiklusseaduses on kehtestatud nõue, et alla 16-aastane sõitja peab kandma kinnirihmatud jalgratturikiivrit.³ Muudatus näeb ette, et teenusepakkujad peavad alla 16-aastastele kasutajatele võimaldama kiivri laenutust või renti, et suurendada liiklusohutust ja vähendada peavigastusi. Kuigi kiivri vajalikkus on arusaadav, tekitab kohustuse asetamine ettevõtjale mitmeid praktilisi probleeme – alates hoiustamisvõimaluste puudumisest kuni hügieeni ja kiivrite varguseriskideni. Kuna enamik sõidukeid paiknevad avalikus ruumis ja on järelevalveta, võib kiivrite pakkumise kohustus osutada ettevõtjale küllaltki keeruliseks ja kahtlemata tekitab see ettevõtjale täiendavaid kulusid. Sarnaselt eelmises punktis käsitletud nõuetega on ka antud juhul tegemist ettevõtlusvabaduse piiramisega ja muudatuse mõjusid ei ole hinnatud.

5. Seletuskirjas toodud täiendavad põhjendused ei muuda hinnangut eelnõule

Kuigi seletuskirjas on täiendavalt viidatud liiklusõnnetuste sagenemisele ja vajadusele suurendada ohutust, ei ole esitatud piisavat analüüsi selle kohta, miks kehtivad regulatsioonid koos 09.07.2024 jõustunud muudatustega ei ole piisavad ega hinnatud kavandatavate meetmete mõju ettevõtjatele.

² Vt RKPJKo 16.12.2013, 3-4-1-27-13

³ Liiklusseadus § 30 lg 6

Eeltoodust tulenevalt ei saa Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium toetada algatatud eelnõu 840 SE.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Regina Karumaa
+372 5305 3756 regina.karumaa@mkm.ee